УДК [37.018.5:796]:796.02(47.64-2)

АНАЛІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТИПОВИМ ОБЛАДНАННЯМ ТА ІНВЕНТАРЕМ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКІЛ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ

Чиженок Т.М., к.б.н., доцент, Кошелева С.Б., магістр, Петрова Г.М., ст. викладач

Запорізький національний університет

У роботі проведений моніторинг забезпеченості дитячо-юнацьких спортивних шкіл типовим обладнанням та спортивним інвентарем з різних видів спорту.

Ключові слова: типове обладнання, спортивний інвентар, матеріально-технічна база, недокомплектованість, тренувальний процес.

Чиженок Т.М., Кошелева С.Б., Петрова Г.М. АНАЛИЗ ОБЕСПЕЧЕННОСТИ ТИПОВЫМ ОБОРУДОВАНИЕМ И СПОРТИВНЫМ ИНВЕНТАРЕМ ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИХ СПОРТИВНЫХ ШКОЛ ГОРОДА ЗАПОРОЖЬЯ / Запорожский национальный университет, Украина.

В работе проведен мониторинг обеспеченности детско-юношеских спортивных школ типовым оборудованием и спортивным инвентарем по культивируемым видам спорта.

Ключевые слова: типовое спортивное оборудование, спортивный инвентарь, материально-техническая база, недоукомплектованность, тренировочный процесс.

Chizhenok T.M., Kosheleva S.B., Petrova G.M. ANALYSIS OF MATERIAL WELL-BEING MODEL EQUIPMENT AND SPORTING INVENTORY OF CHILD-YOUTH SPORTING SCHOOLS OF CITY OF ZAPOROZHIA / Zaporozhia national university, Ukraine.

Monitoring of material well-being of child-youth sporting schools a model equipment and sporting inventory is in-process conducted on the cultivated types of sport.

Key words: model sporting equipment, sporting inventory, material and technical base, nedoukomplektovannost, training process.

ВСТУП

Дитячо-юнацька спортивна школа – позашкільний навчальний заклад спортивного профілю, який забезпечує розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, що в установленому порядку визнаний в Україні, створює необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, підготовки спортивного резерву для збірних команд країни [1].

Реалізація всіх передбачених фізкультурно-оздоровчих заходів в спортивних школах можлива за умов створення відповідної матеріально-технічної бази [2].

Для проведення навчально-тренувального процесу, спортивно-масової та оздоровчої роботи з вихованцями в навчальному закладі Міністерством освіти та науки України передбачений перелік типового обладнання і спортивного інвентарю спортивних і тренажерних залів для загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних навчальних закладів, спортивних споруд масового користування [3].

Недостатня кількість і недокомплектованість спортивних баз обладнанням та інвентарем суттєво може позначитися на ефективності та рівні фізичної та технічної підготовки дітей. Тому метою дослідження став аналіз забезпечення типовим обладнанням і спортивним інвентарем дитячо-юнацьких спортивних шкіл міста Запоріжжя.

Об’єкт дослідження – спортивне обладнання та інвентар з культивованих видів спортивних установ.

Гіпотеза дослідження ґрунтувалась на припущенні, що рівень навчальної, спортивно-масової та оздоровчої роботи з учнями в навчальному закладі залежить від забезпеченості типовим обладнанням та спортивним інвентарем з культивованих видів спорту.

Сформульована мета дозволила визначити такі завдання дослідження: 1. Провести моніторинг забезпеченості дитячо-юнацьких спортивних шкіл міста Запоріжжя типовим обладнанням та спортивним інвентарем з культивованих видів спорту. 2. Виявити наявну кількість і недокомплектованість типовим обладнанням та інвентарем спортивних баз дитячо-юнацької спортивної школи міста Запоріжжя.

МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для вирішення завдань були використані такі методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури; огляд і аналіз забезпеченості матеріально-технічної бази спортивним обладнанням та інвентарем, згідно із затвердженим переліком; методи математичної статистики.

Для визначення забезпеченості спортивних установ обладнанням з культивованих видів спорту нами була обстежена матеріально-технічна база ОДЮСШ та 26 орендованих спортивних баз міста Запоріжжя, з них для відділень баскетболу – 12 баз, з волейболу (дівчата та хлопчики) – 18 і відділення пляжного волейболу (дівчата) – 3 школи.

Перелік типового обладнання і спортивного інвентарю спортивних та тренажерних залів загальноосвітніх шкіл та для професійно-технічних навчальних закладів, спортивних споруд масового користування, затвердженого наказом комітетом з фізичного виховання та спорту, Міністерством освіти і науки України [2].

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вивчення показників забезпеченості спортивним обладнанням та інвентарем обласної дитячо-юнацької спортивної школи (ОДЮСШ) згідно з «Типовим переліком обладнання і спортивного інвентарю, спортивних і тренажерних залів для зальноосвітніх шкіл та професійно-технічних навчальних закладів, спортивних споруд масового користування» [2] показало, що в ОДЮСШ та більшості орендованих баз немає в наявності основного обладнання, інвентарю та додаткових технічних засобів навчання для проведення навчальної, спортивно-масової та оздоровчої роботи з учнями дитячо-юнацької спортивної школи.

Спортивна матеріально-технічна база має значну недокомплектованість, яка сягає від 13,3 % до 100% для занять з волейболу, пляжного волейболу, баскетболу.

Огляд спортивного обладнання та інвентарю 12 спортивних баз для проведення навчально-тренувальних занять з баскетболу показав, що забезпеченість основним обладнанням та інвентарем середня кількість, яка припадає на одну групу, становить: м’ячі баскетбольні - 9,2 шт. за нормою - 15 шт., сітки баскетбольні – 5,3 шт. за нормою – 8 шт., стійки баскетбольні – 0,2 шт. за нормою - 2 шт., щити баскетбольні – 6,2 шт. за нормою – 8 шт. та кільця для баскетболу – 6,2 шт. за нормою 8 шт. Недокомплектованість основним обладнанням та інвентарем для занять з баскетболу складає 23,1 – 90 % (табл. 1).

Найбільша недокомплектованість додатковими технічними засобами для занять в навчально-тренувальних групах з баскетболу становить 100 % з таких технічних засобів: кільце, макет захисника, тренажер кістковий фрикційний, тренажер універсальний (малогабаритний), засіб для розвитку стопи.

Недокомплектованість додатковими технічними засобами навчання спостерігається і в таких видах, як: гантелі, кільця зменшеного діаметру, медицинболи, мати гімнастичні, гімнастичні стінки, тяжко атлетичні штанги та еспандери гумові і складає від 15% до 76,6 % (табл. 1).

Наявність і використання додаткових технічних засобів у навчально–тренувальних групах з баскетболу дає можливість тренерам підвищувати рівень загально-фізичної та спеціальної підготовленості тих, хто займається.

Аналіз показників основного спортивного обладнання та інвентарю ОДЮСШ для навчально-тренувальних занять з волейболу 19 спортивних баз показав, що стан забезпеченості згідно з типовим переліком, розрахованим на навчальну групу, не відповідає нормі і відзначається недокомплектованістю – волейбольними м’ячами (20%), волейбольними сітками (45%) та волейбольними стійками (45 %).

Спортивні бази, які повинні мати додаткові технічні засоби для занять в навчально-тренувальних групах з волейболу, також не відповідають нормі, яка затверджена комітетом з фізичного виховання та спорту (табл. 2).

Винятком є забезпеченість обладнанням, згідно з типовим переліком, яке необхідне для тренувального процесу з баскетболу та волейболу, є наявність канатів для лазіння, гімнастичних козлів, гімнастичних лав та гімнастичних скакалок (табл. 1, 2).

Таким чином, недостатня кількість та недокомплектованість спортивного обладнання та інвентарю спортивних баз ОДЮСШ суттєво може позначитися на ефективності засвоєння навчальних програм з баскетболу, волейболу, пляжного волейболу та на рівні фізичної та технічної підготовленості дітей.

Слід наголосити, що ефективна реалізація змісту навчальних програм з різних видів спорту (волейбол, баскетбол, пляжний волейбол) залежить не лише від тренерів, а також від кількості наявності спортивного обладнання та інвентарю на спортивних базах дитячо-юнацької спортивної школи.

Таблиця 1 – Показники кількості обладнання та інвентарю обласної дитячо-юнацької спортивної школи м. Запоріжжя

№ п/п	Обладнання та інвентар	Кількість обладнання		Комплект, розрахований на одну групу, шт.	Середня кількість, що припадає на одну групу, шт.	Недокомплектованість, %
		спортивна база ОДЮСШ (1)	орендована спортивна база в інших навчальних закладах(12)			
БАСКЕТБОЛ						
1	Кільце для баскетболу	8	72	8	6,2	-23,1
2	М'яч баскетбольний	11	108	15	9,2	-38,7
3	Сітка баскетбольна	8	62	8	5,3	-33,8
4	Стійка баскетбольна	2	0	2	0,2	-90
5	Щити баскетбольні	8	72	8	6,2	-23,1
Додаткові технічні засоби навчання						
1	Гантелі змінної ваги від 3 до 12 кг	6	35	10	3,2	-68
2	Гантелі масивні від 0,5 до 5 кг	5	43	10	3,7	-63
3	Канат для лазіння	1	12	1	1	+100
4	Козел гімнастичний	1	12	1	1	+100
5	Кільце для баскетболу	0	0	2	0	-100
6	Кільце баскетбольне зменшеного діаметра	2	0	2	0,2	-90
7	Медицинбол від 1 до 5 кг	5	30	10	2,7	-73
8	Макет захисника	0	0	2	0	-100
9	Мат гімнастичний	6	60	6	5,1	-15
10	Місток гімнастичний	2	24	3	2	-33,3
11	Стінка гімнастична	4	48	5	4	-20
12	Лавка гімнастична	4	50	4	4,2	+5
13	Скакалка гімнастична	14	186	15	15,4	+2,7
14	Тренажер кістковий	0	0	2	0	-100
15	Тренажер «Штанга пристінна»	1	0	1	0,08	-92
16	Тренажер універсальний малогабаритний	0	0	1	0	-100
17	Засіб для розвитку стопи	0	0	2	0	-100
18	Штанга тяжкоатлетична	1	5	1	0,5	-50
19	Еспандер гумовий	10	36	15	3,5	-76,7

Таблиця 2 – Показники кількості обладнання та інвентарю обласної дитячо-юнацької спортивної школи м. Запоріжжя

№	Обладнання та інвентар	Кількість обладнання		Комплект, розрахований на одну групу, шт.	Середня кількість, що припадає на одну групу, шт.	Недокомплектованість, %
		спортивна база ОДЮСШ (1)	орендована спортивна база в інших навчальних закладах(18)			
ВОЛЕЙБОЛ						
1	М'ячі волейбольні	12	216	15	12	-20
2	Сітка волейбольна	2	18	2	1,1	-45
3	Стойки волейбольні	2	18	2	1,1	-45
Додаткові технічні засоби навчання						
1	Батут наклінний	1	0	2	0,05	-97,5
2	Гантелі перемінної ваги від 1 до 5 кг	5	58	6	3,3	-45
3	Гантелі масивні від 0,5 до 5 кг	5	66	6	3,7	-38,3
4	Канат для лазіння	1	18	1	1	0
5	Козел гімнастичний	1	18	1	1	0
6	Комплект амортизаційних шнурів	1	15	1	0,8	-20
7	Мат гімнастичний	6	92	6	5,2	-13,3
8	Медицинбол від 1 до 5 кг	5	49	6	2,8	-53,3
9	Місток гімнастичний	2	36	3	2	-33,3
10	М'яч на амортизаторах	0	0	1	0	-100
11	Лавка гімнастична	4	76	4	4,2	5
12	Скакалка гімнастична	14	290	15	16	6,7
13	Тренажер універсальний малогабаритний	0	0	1	0	-100
14	Тренажер «Штанга пристінна»	0	0	1	0	-100
15	Обладнання для розвитку стопи	0	0	2	0	-100
16	Штанга тяжкоатлетична	1	5	1	0,3	-70
17	Стінка гімнастична	4	216	6	11,6	-93,3
18	Еспандер гумовий	10	67	15	4	-73,3

ВИСНОВКИ

1. Наявна кількість спортивного обладнання та інвентарю для занять з баскетболу, волейболу, пляжного волейболу не відповідає стандартним нормам, передбаченим типовим переліком для дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

2. Виявлена недокомплектованість обласної ДЮСШ та більшості орендованих нею баз основним та додатковим обладнанням для проведення навчальної, спортивно-масової та оздоровчої роботи з учнями, яка сягає від 13,3 % до 100% для занять волейболом, пляжним волейболом, баскетболом.

3. Недостатня кількість та недокомплектованість спортивного обладнання та інвентарю спортивних баз ОДЮСШ суттєво може позначитися на ефективності засвоєння навчальних програм з культивованих видів спорту та на рівні фізичної та технічної підготовленості дітей.

4. Ефективна реалізація змісту навчальних програм з різних видів спорту (волейбол, баскетбол, пляжний волейбол) залежить не лише від тренерів, а також від кількості наявності спортивного обладнання та інвентарю на спортивних базах дитячо-юнацької спортивної школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу. – К.: КФВіС, МОН, 2008. – 18 с.
2. Приходько І.І. Аналіз матеріально-технічного забезпечення спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю в Україні / І.І.Приходько, С.О. Левадна // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2008. - №2-3. – С. 188-190.
3. Перелік обладнання спортивного інвентарю і тренажерних залів для загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних навчальних закладів, спортивних споруд масового користування. – К.: МОН, 2008. – 60 с.
4. Кузьмичева Е.В. Рационализация материально-технической базы физической культуры общеобразовательных школ / Е.В. Кузьмичева // Теория и практика физической культуры. – 2000. - №1. – С. 30-31.

УДК 796.835

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО УШУ

Шамардін В.М., професор, Сметанін С.В., викладач

Запорізький національний технічний університет

У роботі проаналізовано стан та перспективи розвитку спортивного ушу в Україні. Стаття присвячена пошуку підходів до визначення шляхів подальшого вдосконалення методики, з урахуванням відмінностей та специфіки спортивного ушу, а також проблемам побудови тренувального процесу в ушу. Пропонується визначення шляхів адаптації та вдосконалення науково обґрунтованих методик тренувального процесу до потреб розвитку сучасного спортивного ушу.

Ключові слова: ушу, таолу, саньда, методика, спритність, гімнастика.

Шамардин В.Н., Сметанин С.В. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ РАЗВИТИЯ СПОРТИВНОГО УШУ / Запорожский национальный технический университет, Украина.

В работе проанализированы состояние и перспективы развития спортивного ушу в Украине. Статья посвящена поиску подходов к определению путей дальнейшего совершенствования методики, с учетом особенностей и специфики спортивного ушу. Предлагается определение путей адаптации и совершенствования научно обоснованных методик тренировочного процесса к потребностям развития современного спортивного ушу.

Ключевые слова: ушу, таолу, саньда, методика, ловкость, гимнастика.

Shamardin V.M., Smetanin S.V. THEORETICAL BASES SPORTS WUSHU / Zaporizhzhya national technical university, Ukraine.

In this work the consisting and prospects of sporting Wushu development in Ukraine are analysed. The article is devoted to the search of going near determination of ways of further perfection of method, taking into account features and specific of sporting Wushu. It is offered the